

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA RAHVUSVAHELISTUMISE STRATEEGIA 2021–2025

Käesolev dokument toetub Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (edaspidi EMTA) arengukavale 2021–2025, EMTA kommunikatsioonistrateegiale, haridusvaldkonna arengukavale 2021–2035 ja strateegiale „Kultuur 2030“.

Kõrgharidusest globaliseerivas maailmas läbi EMTA vaatenurga

Kaasaegne globaalne ühiskond seab ülikoolide lõpetanud silmitsi kõrgtasemel akadeemiliste ja professionaalsete nõudmistega, mistõttu peab ülikooliharidus pakkuma selleks sobivat ettevalmistust ning tuge. Kõrghariduse rahvusvahelistumine on ka üldise arvamuse kohaselt erinevatele sidusrühmadele eeliseks. Rääkides individuaalsest tasandist, võib rahvusvaheline haridus laiendada inimese karjäärivõimalusi, tõstes selleks vajalikku kompetentsi. Institutsionaalselt aitab rahvusvahelistumine kujundada õppeasutuse mainet, avardada üliõpilaste, akadeemiliste ja mitteakadeemiliste töötajate professionaalseid ning kultuurilisi teadmisi, arendada koostööprojekte välisülikoolidega ja õppekavu sisuliselt tõhustada. Riiklikul tasandil aga aitavad rahvusvahelise hariduse juurde kuuluvad väärtused parandada riigi positsiooni üleilmsel poliitilisel ja majanduslikul areenil.

EMTA jaoks on oluline arusaam, et rahvusvahelistumine ei toimi mitte üksnes kitsalt haridusvaldkonnas, vaid loob võimaluse Eesti muusika- ja teatrikultuuri paremaks edendamiseks ning propageerimiseks maailmas nii kultuuridiplomaatilises kui ka kultuuriekspordilises mõttes. Toetame Eesti kultuuripoliitika põhialuseid, suundi ja visiooni „Kultuur 2030“ ettevalmistavates materjalides¹ välja toodud mõtet, et kultuur on alati kohal avalikus ruumis ning loovust soodustavad keskkonnad-ühisruumid toovad kokku erineva sotsiaalmajandusliku tausta ning kultuurikogemusega inimesed.

Meie avatust ning rahvusvahelise koostöö kogemust-valmidust tõendab kõnekalt nii kodu- kui ka välismaistesse erialaorganisatsioonidesse ja -võrgustikesse kuulumine:

- Association Européenne des Conservatoires, Academies de Musique et Musikhochschulen (AEC)
- Association of Nordic Music Academies (ANMA)
- European League of the Institutes of Arts (ELIA)

---

¹ https://www.kul.ee/sites/kulminn/files/kultuur_2030_tallinn_kokkuvote.pdf

- Global Network for Higher Music, Dance and Performing Arts Education (GLOMUS)
- Modernizing European Higher Music Education through Improvisation (METRIC)
- Southeast Asian Directors of Music (SEADOM)
- European Association for Music in Schools (EAS)
- European Chamber Music Teachers' Association (ECMTA)
- European Arts Management Education Network (ENCATC)
- International Association of Schools of Jazz (IASJ)

EMTA osaleb aktiivselt Põhjamaade vahetusprogrammis Nordplus. EMTAs asub Nordplusi kõrgharidusprogrammi suurima võrgustiku NordClassic ning loomeettevõtlusvõrgustiku ActinArt sekretariaat, lisaks on EMTA muusikavõrgustike NordPuls, NordOpera, NordTrad, NNME ja teatrivõrgustiku Norteas liige.

Kuna ka haridusvaldkonna arengukava näeb rahvusvahelistumist ja rahvusvahelist õpirännet õpivõimaluste mitmekesistamise, hariduse kvaliteedi tõstmise ning eesti keele ja kultuuri laiema tuntuse edendajana², siis neiski valdkondades on EMTA aktiivselt tegev. Programmi Erasmus+ raames oli EMTA 2020. aastal partnerluslepingud 166 muusika- ja teatrikõrgkooliga üle Euroopa, lisaks üleilmse õpirände programmi raames ka 11 Euroopa Liidu välise kõrgkooliga.

Kuigi EMTA mobiilsusindikaatorid on küllaltki head, ei ole osalemine vahetusprogrammides muutunud veel üldiselt tunnustatud normiks. Sellegipoolest on õpirändes viibinud tudengite ja akadeemia töötajate arv aasta aastalt suurenenud ning 2019.–2020. õppeaastal õppis EMTAs 65 partnerkoolide tudengit (neist 52 Erasmus+ programmi raames). EMTA tudengitest käis 2019.–2020. õppeaastal õpirändes 61 tudengit. Lisaks võimaldab Nordplus programm lühiajalist ekspress-mobiilsust, mille raames osales 2019–2020 õppeaastal ligi 30 EMTA üliõpilast meistrkursustel ja projektides Põhja- ja Baltimaade partnerkõrgkoolides, mis suurendab tunduvalt rahvusvahelistes tegevustes osalevate tudengite arvu ning pakub rahvusvahelist kogemust neile, kelle jaoks pikaajaline mobiilsus võimalik ei ole. Rahvusvahelise mobiilsuse osas on EMTA eesmärk jõuda olukorrani, kus igal aastal oleks välisriikidest pärit vahetustudengite osakaal kuni 10% immatrikuleeritud tudengitest. EMTA üliõpilaste rahvusvaheline mobiilsus võiks samuti jõuda 10%-ni tudengite koguarvust.

Eelpool nimetatud mobiilsusprogrammid võimaldavad samuti õppejõudude vahetust ning nii nende kui ka programmi EMTASTRA raames leiab EMTAs aastas aset üle saja partnerkoolide õppejõu või rahvusvaheliselt tunnustatud erialaspetsialisti meistrkursuse, mis on muutunud õppetöö loomulikuks ning kaalukaks osaks. Mobiilsusprogrammid võimaldavad välisõppejõudude meistrkursustel osaleda ka neil EMTA tudengitel, kel erinevatel põhjustel partnerkoolidesse õppima minna pole võimalik.

---

² Lk 14

Lisaks osaleb EMTA peakorraldaja või partnerina mitmetes rahvusvahelistes koostööprojektides, sh:

Erasmus+ strateegilise koostöö projektid

- European Landscape of Teaching Practices and Pedagogical Innovation in HMEI's – Music theory fields (Harma+)
- Reinventing Mentoring in Arts Management (REMAM)
- RAPP Lab – Reflection-based Artistic Professional Practice
- Digital Orchestra

Loov Euroopa projektid

- Strengthening Music in Society (SMS)
- The Self-curating Musician by Design Thinking (SeCum)

Nordplus programmi raames on EMTA juhtpartnerina ellu viinud mitmeid intensiivkursusi.

Rahvusvahelisel magistritaseme ühisõppekaval Contemporary Performance and Composition (CoPeCo) toimus 2020. aasta kevadel juba neljas rahvusvaheline vastuvõtt. CoPeCo hõlmab nelja muusikakõrgkooli: EMTA, Stockholmi kuninglik muusikakolledž (Rootsi), Lyoni kõrgem muusika ja tantsu konservatoorium (Prantsusmaa) ning Hamburgi muusika- ja teatriülikool (Saksamaa). 2020. aasta seisuga on magistrikraadi saanud 23 tudengit.

Rahvusvahelistumisest kodus ja võõrsil

Pidades silmas Eesti demograafilist situatsiooni ning fakti, et üliõpilaste arv on viimastel aastatel olnud langustrendis, on meie jaoks jätkuvalt elutähtis, et eesti tudengitele lisaks oleks EMTAs võimalik haridust omandada ka andekatel välismaistel tudengitel. Kuna muusikalise alg- ja keskkhariduse omandamise võimalused on riigiti väga erinevad, vaatame muusikaerialade puhul nende maade suunas, kus baashariduse omandamine on süsteemne ning professionaalselt kõrgel tasemel. 2020. aastal moodustasid välistudengid 27,7% EMTA üliõpilaste koguarvust (155 üliõpilast 26 riigist). Loodame, et pärast lõpetamist koduriiki tagasi pöördudes saavad enamikest neist nii EMTA kui ka laiemalt kogu eesti kultuuri saadikud.

Samas on rõõmustavalt palju näiteid nende välistudengite kohta, kes on pärast lõpetamist Eestisse jäänud ning asunud tööle nii esinduskollektiividesse Tallinnas (ERSO, Rahvusoper Estonia) kui ka regionaalses mõttes olulistes kultuuri- (Tartu „Vanemuine“) ja õppeasutustesse (Lõuna-Eesti lastemuusikakoolid). See näitab, et EMTA lõpetanud välisüliõpilased on Eesti tööturul nõutud ning panustavad Eesti majanduse ja ühiskonna arengusse pikemaajaliselt ja enam, kui üksnes meie kõrgharidusmaastiku rahvusvahelisemaks muutmise läbi. Seda toetab ka Eesti Statistikaameti poolt 2019. aastal läbiviidud välisüliõpilaste osalemist Eesti tööturul ja selle

mõju majandusele käsitlev uuring³. Seetõttu on jätkuvalt oluline, et välisüliõpilaste õpi- ja praktikakogemused õpingute ajal on positiivsed ning info töö- ja karjäärivõimalustest pärast õpingute lõppu neile hõlpsasti leitav.

Välitudengite olemasolu on oluline ka kohalike üliõpilaste vaatepunktist, sest see parandab õppetegevuse kvaliteeti ja kompetentsi võimaldades neil aina rahvusvahelisemaks muutuva töö- ja elukeskkonnaga hõlpsamini kohaneda.

Üheks peamiseks vahendiks heal tasemel tudengikandidaatide leidmisel on õppejõudude isiklikud kontaktid. EMTA õppejõud annavad välismaal kõikide eelpoolnimetatud mobiilsusprogrammide raames arvukalt meistrikursusi. 2019. aastal toimus partnerkõrgkoolides kokku 73 EMTA õppejõudude ja töötajate meistrikursust ja koolituslähetust (Erasmus+ raames 48, Nordplusi raames 17 ning EMTASTRA raames 8). Seetõttu on oluline, et iga õppejõud mõtestaks oma tegevust mitte pelgalt erialase teadmise edasiandjana, mis on loomulikult primaarne, vaid ka EMTA kui muusika- ja teatrikõrgkooli saadikuna.

Ehkki kaasaegse ülikooli missiooniks on õpetamisele lisaks ka teadustöö ja avalikkuse teenimine, on EMTA, kui muusika- ja teatriülikooli, üheks peamiseks eesmärgiks õppetöö kõrge kvaliteedi hoidmine ja tagamine. Senise hea töö tulemusel oleme QS World University Rankings edetabelis jõudnud oma valdkonnas 51–100 maailma parima hulka. Lähiaastate ambitsioonikaks eesmärgiks on aga õppetöö järjepideva arendamise kaudu valdkonna 50 parema hulka jõudmine.

Rahvusvahelistumise põhisuunad

1. Õppe- ja teadustöö kvaliteedi tõstmine

- Olla kursis maailma, eriti Euroopa, muusika- ja teatriülikoolide õppekavade ja parimate praktikatega õppimaks rahvusvahelisest kogemusest.
- Kaasata õppetöösse välismaa juhtivaid muusikuid, näitlejaid, lavastajaid ning väljapaistvaid teadlasi, pedagooge, kultuurikorraldajaid ja kultuuripoliitikuid.
- Soodustada üliõpilaste ja õppejõudude rahvusvahelist mobiilsust.
- Suurendada püsivamalt akadeemiaga seotud välisõppejõudude arvu.
- Tugevdada õppe- ja teadustegevuse ning kõikide õppekavade rahvusvahelist dimensiooni.

---

³ <https://www.stat.ee/pressiteade-2019-15>

- Arendada edasi ingliskeelsete õppekavade võimalusi, ent pakkuda välisüliõpilastele õppimisvõimalusi ka eestikeelsetel õppekavadel.
- Tagada eesti keele ja kultuuri õpe kõigile välisüliõpilastele.
- Kaasata doktoriõppekavade arendamisse väliseksperte ning laiendada rahvusvahelist koostööd doktoritööde juhendamisel.
- Soodustada doktorantide enesetäiendamist välismaal õppeaja jooksul vähemalt 3 kuu ulatuses.
- Soodustada üliõpilaste osalemist rahvusvahelistel konkurssidel, teaduskonverentsidel ja rahvusvahelistes koostööprojektides.
- Suurendada EMTA rahvusvahelist nähtavust teadustöö tulemuslikkuse ja teadusürituste korraldamise kaudu.
- Arendada distantsõppeks vajalikke digitehnoloogilisi lahendusi, sh digitaalset mobiilsust, mida oleks muusika- ja teatriõpetuse eripärast tulenevalt mugav kasutada nii normaal- kui kriisiolukorras.

2. Rahvusvahelistumist toetava keskkonna kujundamine

- Arendada tolerantset õpikeskkonda, kus sallivus ja empaatia kultuuriliste erinevuste vastu on kõrgelt väärtustatud ning kus kõik, sõltumata päritolust, end hästi tunnevad.
- Soodustada kodu- ja välisüliõpilaste nii erialast kui ka õppetöö välist omavahelist suhtlemist, innustada välisüliõpilasi osalema EMTA üliõpilasesinduse tegevuses.
- Tagada olulise rahvusvahelisi koostöö- ja rahastamisvõimalusi puudutava informatsiooni jõudmine sihtgruppideni.
- Arendada rahvusvaheliseks teadus- ja arendustegevuseks vajalikku haldussuutlikkust.
- Pakkuda enesetäiendamise võimalusi välismaal nii akadeemilistele kui ka mitteakadeemilistele töötajatele.
- Toetada välisüliõpilasi ja -õppejõude nende vastuvõtmisel ja elu korraldamisel, tõhustada eesti keele omandamise võimalusi soodustamiseks nende kaasamist Eesti ühiskonda laiemalt.
- Võimaldada koostöös Tallinna Ülikooliga eestikeelse õppekava alusel õppivale üliõpilasele, kelle emakeel ei ole eesti keel, riigikeele süvaõpet kuni ühe aasta piires, arvestades õppekava vastuvõtutingimusi.

- Jätkata parimatele välisüliõpilastele konkursi alusel õppeteenustasu vähendavate stipendiumite maksmist.
- Riiklike vahendite olemasolul toetada parimaid välistudengeid magistri- ja doktoriõppes igakuise stipendiumiga.
- Korraldada igal aastal EMTA sisene välistudengite rahulolu-uuring, mille viib läbi välis- ja avalike suhete osakond.

3. Rahvusvahelise koostöö arendamine

- Arendada koostööd teiste ülikoolide, erialavõrgustike jm organisatsioonidega välismaal.
- Pidada esmatähtsaks juba väljakujunenud partnerlust lähinaabrite, idapartnerlusriikide ning Euroopa teiste muusikakõrgkoolidega, ent avardada koostööd ka Ameerika Ühendriikide ning Aasia riikidega.
- Osaleda aktiivselt Euroopa Liidu ja Põhjamaade haridusprogrammides.
- Osaleda aktiivselt rahvusvahelises muusika- ja teatrikõrgkoolide doktoriõppe võrgustikes.
- Toetada nii akadeemiliste kui ka mitteakadeemiliste töötajate ja üliõpilaste osalemist rahvusvahelistes koostöö- ja uurimisprojektides.
- Suurendada EMTA rahvusvahelist nähtavust rahvusvaheliste projektide ja võrgustiku konverentside korraldamise kaudu.
- Toetada EMTA tudengite osalemist sellistes kõrgetasemelistes rahvusvahelistes kollektiivides nagu Euroopa Liidu Noorteorkester (European Union Youth Orchestra) ja Maailma Noortekoor (World Youth Choir), mis annavad tudengitele tulevaseks tööeluks suurepärase professionaalse ettevalmistuse ja rahvusvahelise koostöö kogemuse.

4. Välisturundus

- Jätkata koostööd Eesti kõrgharidust keskselt turundava platvormiga Study in Estonia osalemaks erinevates turundustegevustes (sh eesti ülikoolide vaheline infovahetus, trükised, ühismedias ilmuvad tudengite ja vilistlaste portree- ja edulood jm) ja uuringutes (sh International Student Barometer).
- Rakendada kaasaegsete meediasüsteemide abil aktiivseid turundusmeetmeid tutvustamaks EMTA-t ja siinseid õppevõimalusi tudengikandidaatidele ja projektipartneritele.